

Sygn. akt II Ka 307/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Grażyna Artymiak

Protokolant: Aleksandra Baczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 lipca 2014 r.

sprawy **D. Z.**

obwinionego o wykroczenie z art. 51 § 1 kw

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych,

od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 1 kwietnia 2014 r., sygnatura akt X W 319/13

I. **utrzymuje w mocy** zaskarżony wyrok,

II. **zasądza** od oskarżycieli posiłkowych M. G., B. G.

i A. G. solidarnie na rzecz obwinionego D. Z. kwotę 420 (czterysta dwadzieścia) zł tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem obrońcy w postępowaniu odwoławczym,

III. **zwalnia** oskarżycieli posiłkowych M. G., B. G.

i A. G. od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, zaś poniesionymi wydatkami w tym zakresie obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 307/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 2 lipca 2014r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt X W 319/13 uniewinnił D. Z. od zarzutu popełnienia czynu z art. 51 § 1 kw, który według wniosku o ukaranie polegać miał na tym, że obwiniony w dniu 25 grudnia 2012 r. około godziny 23.22 w miejscowości K. gm. B., woj. (...) miał poprzez kopanie w bramę wjazdową do posesji, rzucanie kamieniami w dach domu nr 455a oraz głośne krzyki i wyzwiska kierowane pod adresem M. G. zakłócać spokój i spoczynek nocny M. g., B. G. i A. G..

Tym samym wyrokiem na podstawie ar. 118 § 2 kpow Sąd kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa, a także zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obwinionego kwotę 442,80 tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem w sprawie obrońcy z wyboru.

Wyrok Sądu Rejonowego zaskarżył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, który zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który to błąd miał wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie obwinionego D. Z. od zarzucanego mu czynu mimo, iż ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że obwiniony popełnił zarzucany mu czyn;
- obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, poprzez naruszenie art. 4 kpk, art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpow, albowiem Sąd dokonał oceny dowodów z naruszeniem art. 7 kpk, gdyż ocena ta została dokonana sposobem dowolny z pominięciem faktów przemawiających za twierdzeniem jakoby obwiniony popełnił zarzucany mu czyn.

Podnosząc powyższe zarzuty Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie obwinionego D. Z. za winnego zarzucanego mu wykroczenia z art. 51 § 1 kw ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe w sprawie oraz dokonał oceny zebranych dowodów, a wyciągnięte z tej oceny wnioski przedstawił w prawidłowo sporządzonym pisemnym uzasadnieniu wyroku motywując przyczyny wydanego wyroku.

Odnosząc się do zarzutów apelacji zauważyć należy, że generalne zasady procedowania w procesie w sprawach o wykroczenia nakazują organom badać oraz uwzględniać wszystkie okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego (art. 4 kpk w zw. z art. 8 kpow). Jest to jednocześnie wyraz postulatu procesowego, by ustalenia faktyczne odpowiadały prawdzie (art. 2 § 2 kpk w zw. z art. 8 kpow). W postępowaniu jest to osiągalne tylko wtedy, gdy przedmiotem zainteresowania jest cały zebrany w sprawie materiał dowodowy bez pominięcia istotnych jego części i gdy całokształt tego materiału - po prawidłowym ujawnieniu go w procesie - stanie się następnie przedmiotem rozważań sądu (wyrok SN z 10 stycznia 2008 roku, sygn. akt III KK 326/07, LEX nr 359599). Nie można zarzucać, że niektóre dowody nie stanowiły podstawy ustaleń, jeśli sąd je rozważył i ocenił ich znaczenie w sposób przewidziany w art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpow (wyrok SA w Krakowie z dnia 17 kwietnia 2007 roku, sygn. akt II Aka 55/07, KZS 2007, nr 5 poz. 44). Sąd orzekający ma prawo, a nawet obowiązek, oceniania wszystkich dowodów przeprowadzonych w sprawie. Wymóg, aby podstawę wyroku stanowił całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, oznacza konieczność znajdowania się w polu uwagi sądu w chwili rozstrzygnięcia wszystkich okoliczności. Nie chodzi zaś o to, aby orzeczenie zapadło na podstawie wykluczających się dowodów, bo jest to oczywiście niemożliwe (wyrok SA we Wrocławiu z dnia 14 grudnia 2006 roku, II Aka 333/06, LEX 211745). Sąd ma prawo oprzeć się na jednych dowodach, a pominąć inne, jeśli ich treść jest rozbieżna. W takiej sytuacji istota rozstrzygnięcia polega na daniu priorytetu niektórym dowodom. Obowiązkiem sądu jest wówczas wskazanie, dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. Temu obowiązkowi Sąd Rejonowy nie uchybił.

Nie ma Skarżący racji, gdy twierdzi że dokonana ocena dowodów, a zwłaszcza zeznań pokrzywdzonych i wyjaśnień obwinionego oraz świadka D. M., narusza art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpow, a więc jest oceną dowolną. Przeciwnie z uzasadnienia wyroku w sposób jasny, precyzyjny i logiczny wynika w jakiej części zeznania świadków są wiarygodne, a w jakim zakresie i z jakiego powodu nie zostały obdarzone wiarą, także w zakresie wyjaśnień obwinionego Sąd dokonuje ich szczegółowej oceny odnosząc ich treść do pozostałych dowodów zgromadzonych w sprawie. Reasumując wszystkie zarzuty Skarżącego sprowadzić można do kwestionowania oceny zgromadzonego materiału dowodowego. Skarżący zdaje się zapominać, iż prawem i powinnością sądu orzekającego jest rozważyć całość materiału dowodowego, ale zarazem, oprzeć rozstrzygnięcie na tych dowodach, które oceni jako wiarygodne. Nie można więc czynić zarzutu z samego tylko uznania określonych dowodów za wiarygodne i odmówienia tej cechy innym, gdyż wartościowanie dowodów stanowi przecież prerogatywę sądu orzekającego. Nie można zapominać o tym, że wysnucie wniosków o winie lub niewinności obwinionego w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy zależy wyłącznie od przekonania wewnętrznego sądu orzekającego. Sąd I instancji w sposób wnikliwy i wszechstronny

rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, a na ich podstawie uczynił prawidłowe ustalenia. Sąd zobligowany jest wybrać wersję wynikającą z racjonalnej analizy dowodów, to jest tę, która wynika z decyzji o ich wiarygodności. W realiach niniejszej sprawy obwiniony składając wyjaśnienia podał przebieg ocenianych przez Sąd zdarzeń, przedstawił swoją linię obrony, która znalazła potwierdzenie w zeznaniach wskazanych przez niego świadków, z którymi to osobami miał przebywać poza miejscem wskazywanym przez pokrzywdzonych jako miejsce popełnienia na ich szkodę wykroczenia. Sąd Rejonowy kwestie te skrupulatnie i dokładnie przeanalizował, podając w uzasadnieniu orzeczenia dlaczego podawane przez pokrzywdzonych okoliczności nie mogą stanowić podstawy ustaleń faktycznych. Nie można bowiem zapominać o tym, że pokrzywdzeni do zdarzenia podchodzili w sposób emocjonalny i osobisty, zważywszy na konflikt z obwinionym. Nie można zarzucić Sądowi Rejonowemu, iż ocena materiału dowodowego jest tendencyjna i wybiórcza. Przeciwnie, Sąd Rejonowy dołożył wszelkich starań, by zweryfikować prawdziwość zeznań świadków i wyjaśnić złożonych przez obwinionego. Wbrew twierdzeniom skarżącego w postępowaniu przed sądem I instancji, nie pominięto żadnego istotnego, w punktu widzenia ustaleń faktycznych dowodu, czy źródła dowodowego. Uwagi skarżącego odnoszące się do oceny zeznań świadków nie zawierają żadnych istotnych argumentów wskazujących na ewentualność obrazy art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpow i sprowadzają się wyłącznie do wyrażenia własnego, ewidentnie subiektywnego stanowiska. W świetle powyższych okoliczności dokonana przez Sąd Rejonowy ocena dowodów nie przekształciła się w dowolną, a pozostaje pod ochroną art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpow, bowiem została poprzedzona ujawnieniem w toku rozprawy głównego całokształtu okoliczności sprawy i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich tych okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego (art. 4 kpk w zw. z art. 8 kpow) oraz co należy podkreślić została wyczerpująco i logicznie - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - uargumentowana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Skarżący wskazuje, że nie można wykluczyć wiarygodnej wersji przedstawionej przez oskarżycieli posiłkowych, jednakże zapomina, że Sąd, kierując się zasadą prawdy materialnej oraz uwzględniając wymogi przepisów statuujących domniemanie niewinności, uznaje za udowodnione okoliczności niekorzystne dla obwinionego tylko wtedy, gdy ich istnienie zostało wykazane, natomiast okoliczności dla niego korzystne uznaje za udowodnione, jeżeli tylko ich istnienia wykluczyć się nie da. W konsekwencji, jeżeli w toku postępowania sądowego została zachwiana wersja oskarżenia, gdyż w świetle zebranych dowodów nie da się, bez obawy popełnienia pomyłki, wykluczyć innej wersji, aniżeli przyjęta we wniosku o ukaranie, nie jest dopuszczalne przypisanie obwinionemu zarzucanego mu czynu, albowiem w takiej sytuacji chroni go art. 5 kpk w zw. z art. 8 kpow (Wyrok SN z dnia 4 grudnia 1990r. (WR 369/90), OSP 1992, nr 1, poz.12). Wyrok skazujący nie zapadnie, dopóki nie zostanie obwinionemu udowodniona wina w trybie przewidzianym w ustawie. Nawet gdyby obwiniony nie był w stanie udowodnić swojej tezy dowodowej, negującej jego sprawstwo, zostanie uniewinniony, jeżeli w toku postępowania dowodowego nie zostanie wykazana nieprawdziwość jego obrony. Ponieważ warunkiem sine qua non skazania obwinionego jest udowodnienie popełnienia przez niego zarzucanego mu czynu, sprzeczności w sferze dowodów odciążających nigdy nie są „równoważne” ze sprzecznościami w zakresie dowodów obciążających. Jeżeli te ostatnie są „wewnętrznie sprzeczne”, to zasadnicze i samoistne znaczenie ma to, że in concreto, zakres i charakter tych sprzeczności wyłącza w ogóle możliwości uznania tych dowodów za podstawę skazania (Wyrok SN z dnia 28 września 1995r. (III KRN 88/95), OSNKW 1995, nr 11-12, poz.77). W realiach niniejszej sprawy nie doszło do obalenia przysługującego obwinionemu domniemania niewinności, nie wykluczono bowiem prawdziwości przyjętej przez niego linii obrony. Prawidłowe zaś z tego powodu wyciągnął wnioski Sąd Rejonowy uniewinniając D. Z. od zarzutu popełnienia czynu z art. 51 § 1 kw.

Drugi z podniesionych zarzutów, a sformułowany jako 1. w apelacji pełnomocnika oskarżycieli ma niewątpliwie charakter wtórny, albowiem oparty jest na założeniu, że wadliwość ustaleń faktycznych jest efektem niewłaściwej, dowolnej oceny dowodów. Tymczasem jak już wyżej wykazano, ocena dowodów nie była wadliwa. W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, ustalając stan faktyczny na podstawie całokształtu ujawnionego i ocenionego, z zachowaniem rygorów z art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpow, materiału dowodowego. Również wysnuł słuszne wnioski w zakresie braku podstaw faktycznych (dowodowych) do przypisania obwinionemu popełnienia czynu zarzucanego mu we wniosku o ukaranie. Tym prawidłowym ustaleniom i ocenie materiału dowodowego Skarżący przedstawia własną ocenę materiału dowodowego, nie wskazując żadnych

rzeczowych argumentów, które mogłyby uzasadniać twierdzenie o błędności poczynionych ustaleń faktycznych w tym zakresie, poza z jednej strony powoływaniem się na zeznania pokrzywdzonych, z drugiej zaś strony negowaniem wyjaśnień obwinionego zeznań świadków, w tym D. M., które Sąd obdarzył walorem wiarygodności. W ugruntowanym orzecznictwie sądowym wypowiedziana jest teza, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku nie może się sprowadzać do samej tylko odmiennej oceny materiału dowodowego, lecz powinien polegać na wykazaniu, jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego (wyrok SA w Łodzi z dnia 6 października 2000 roku, sygn. akt II AKa 138/00, OSN Prok. i Pr. 2002, nr 1, poz. 28, wyrok SA w Łodzi z dnia 10 maja 2001 roku, sygn. akt II AKa 80/01, Prok. i Pr. Dodatek Orzecznictwo 2002, nr 11, poz. 27). Sama zaś możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego nie na innych dowodach od tych, na których oparł się sąd pierwszej instancji, nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten sąd błędu w ustaleniach faktycznych.

Z tych też względów, nie znajdując podstaw do uwzględnienia zarzutów apelacyjnych, na podstawie art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpow, Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego, jednocześnie rozstrzygając o kosztach postępowania odwoławczego.